

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

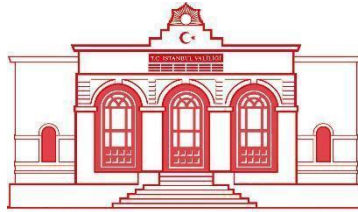

SILVER UP

**Yetişkin Eğitimi Aracılığıyla Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonda Mentörlüğü
Destekleyici Dijital Çözümler**

2020-1-FR01-KA204-080520

**Ürün 3: Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemeye Yönelik Mentörlük
Programlarının Uygulanmasına Yönelik Metodolojik Çerçeve**

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ

İçindekiler

1. GİRİŞ	3
2. KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ	4
3. KIDEMLİ GİRİŞİMCİLERİN SOSYAL İNOVASYONDA DESTEKLENMESİ İÇİN KIDEMLİ MENTÖRLERİN EĞİTİLMESİ	8
Portekiz'deki Uygulama	8
İspanya'daki Uygulama	9
Fransa'daki Uygulama	10
Türkiye'deki Uygulama	11
4. ÖĞRENİLEN DERSLER VE BAŞARILAR	11
5. PROJE SONUÇLARININ KULLANIMI VE YAYGINLAŞTIRILMASI İÇİN REHBER	13
1. Ürün: Sosyal İnovasyonu Desteklemek için Kıdemli Girişimcilere Yönelik Mentörlük Becerileri Yetkinlikler Çerçevesi	13
2. Ürün: SILVER UP Çevrimiçi Öğrenme Materyalleri Platformu	16
3. Ürün: Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemeye Yönelik Mentörlük Programlarının Uygulanmasına Yönelik Metodolojik Çerçeve	18
6. PROJE ÇIKTILARININ YAYGINLAŞTIRILMASINA YÖNELİK ÖNERİLER	18

1. GİRİŞ

Ürün Hedefleri

Proje kapsamında 3. Ürün olarak geliştirilen Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemeye Yönelik Mentörlük Programlarının Uygulanmasına Yönelik Metodolojik Çerçeve, diğer kurumlarda proje ürünlerini uygulama sürecini kolaylaştırma adına metodolojik rehberlik ve öneriler sağlamaktadır. Böylelikle Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemeye Yönelik Mentörlük Programlarının Uygulanmasına Yönelik Metodolojik Çerçeve, SILVER UP Projesine ait ürünlerin aktarılabiliğini desteklemekte ve Avrupa'da kıdemli girişimcileri destekleyen sosyal inovasyon çalışmalarını destekleyen yeni eğitim program, proje ve faaliyetlerine katkıda bulunmaktadır.

Bu ürün aşağıdaki hususlara dayanarak geliştirilmiştir:

- Ortaklık yapısının uzmanlık ve bilgi birikimi
- Paydaş, katılımcı, kullanıcı ve faydalanıcılardan elde edilen geri dönüşler
- SILVER UP Çevrim İçi Platformu pilot uygulama sürecinde elde edilen geri bildirimler

Bu ürün altı faaliyetten meydana gelmektedir.

Bu ürün aşağıdaki içeriklerden oluşmaktadır:

- 1) Kıdemli girişimciler için sosyal inovasyonu desteklemede kıdemli mentörlerin nasıl eğitileceğine dair proje yaklaşımına teorik bir yaklaşım sağlayan metodolojik çerçeve.
- 2) Proje ürünlerine dair başarı ve çıkarılan derslerin tanımlanması
- 3) Proje ürünlerinin Ulusal ve Avrupa seviyesinde kullanılabilirliği ve aktarılabiliğine dair rehber
- 4) Proje ürünlerinin oluşum süreci hakkında öneriler

Ürün Etkisi

Bu üründen beklenen, kıdemli mentör ve girişimcilerle çalışan kurum, paydaş ve politika belirleyicilere eğitim programlarının, projelerin ve faaliyetlerin geliştirilmesini destekleyecek Avrupa seviyesinde yenilikçi araçlar sunmasıdır.

Ürünün Hedef Kitlesi

Bu ürün eğitim ve ekonomi alanlarında çalışan kurumlara, yetişkin eğitimi merkezlerine, politika belirleyicilere, sosyal ortaklara, ilgili ve aracı kurumlara yöneliktir.

2. KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Proje ortaklarının gerçekleştirdiği ulusal çaplı analizlere dayalı olarak karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır. Ortaklar, kendilerine verilen şablon doğrultusunda aşağıdaki unsurları içeren bir analiz gerçekleştirmiştir.

- Genel olarak girişimciler ve kıdemli girişimciler bağlamında gerçekleştirilen sosyal inovasyon faaliyetleri
- Devlet tarafından desteklenen sosyal inovasyon ve kıdemli girişimcilik uygulamaları
- STK'lar tarafından gerçekleştirilen sosyal inovasyon ve kıdemli girişimleri destekleyen faaliyetler
- Yetişkin eğitiminde sosyal inovasyon ve sosyal girişimciliği resmi olarak müfredata dahil eden ve yetişkin eğitimi eğitmenlerine kıdemli girişimcilerle kullanılmak üzere materyaller sağlayan sosyal girişimcilere mentörlüğü teşvik eden proje bazı girişimler
- Kullanılan metodolojiler
- Eğitim, izleme ve değerlendirmede kullanılan araçlar
- Sosyal inovasyon ve kıdemli girişimcilere mentörlüğü teşvik eden iyi uygulama örnekleri
- Mentörlük becerileri ve sosyal girişimciliğin görünürlüğünü artırıcı ve destekleyici sertifikasyon ve akreditasyon programları

Ortaklar tarafından gerçekleştirilen masa başı araştırması, kıdemli girişimcilik ve kıdemli vatandaşlar için sosyal inovasyon söz konusu olduğunda ilgili ülkelerden hiçbirinin görünürde kayda değer iyileştirmeler yapmadığını ortaya koymuştur. Ancak, bazı kanıtlar ilgili kavram ve alanların, lisansüstü dereceler ve yerel gayri resmî kurumlar gibi diğer ilgili alan ve eğitim seviyelerine dahil edildiğine işaret etmektedir.

Bu anlamda toplanan verilerin çoğu eğitim ortamlarında girişimcilik ve sosyal inovasyonun, özel olarak kıdemli işgücüne hitap etmekten ziyade genel olarak girişimcilik ile ilgili olduğunu aydınlatmaktadır. Örneğin, İrlanda'daki Trinity College Dublin, girişimcilik alanında bir Yüksek Lisans Programı sunmakta; Dublin Şehir Üniversitesi, Sosyal Girişimde Yenilik alanında bir (UYÇ (Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi) Seviye 9) Yüksek Lisans Sertifikası vermektedir. İspanya'daki Salamanca Üniversitesi ücretsiz bir çevrimiçi kurs sunmakta; Boğaziçi Üniversitesi'nin Türkiye'deki Yaşam Boyu Eğitim Merkezi (BÜYEM) lisans öğrencilerine ve lisans öğrencileri dışında herkese açık "eğitim programları" geliştirmeyi, yönlendirmeyi ve koordine etmeyi hedefleyerek kıdemli girişimcileri desteklemeye çalışmaktadır.

İspanya'da CENIE (formacion.cenie.eu/login/index.php), "Yenilikçiler için Yaş Almaya Giriş" gibi kurslar sunmaktadır. Ayrıca Portekiz'de Girişimcilik 5.0, girişimcilik becerilerini geliştirmek isteyen 50 yaş ve üzerindeki kişilere yönelik bir eğitim ve

mentörlük programı sunmaktadır. Fransa'da, Mouvement Des Entrepreneurs Sociaux - Mouves, Avise, Urscop Languedoc-Roussillon ve France Active gibi sosyal girişimlerde inovasyon kültürünü ve uygulamalarını geliştirme konusunda ön planda olan birkaç sosyal girişimcilik aktörü vardır.

İrlanda, kıdemli girişimcilik (55-64 yaş) için en uygun ülke konumundadır. 2019'da OECD'ye göre toplam girişimin %24,6'sını üstlenen kıdemli vatandaşlar ile Avrupa'da ikinci sırada yer almaktadır. İspanya Çalışma Bakanlığı'na göre sayıları 571.000'e ulaşan ve toplam nüfusun %28,3'ünü temsil eden İspanya, orta yaş üzerinde kaydedilen ilerleme açısından en etkili ikinci ülke gibi görünmektedir. Fransa'da 45 - 69 yaş arasındaki 1.020 kişiyle yapılan ilgi çekici bir araştırmada bu kişilerin %66'sının işlerini veya emekliliğini tamamlayıcı bir faaliyete sahip olma fikrine, %57'sinin yeni profesyonel projeler üstlenme, %53'ünün birkaç kişi ile kendi işini kurma, %51'inin mikro işletme kurma ve %45'inin herhangi bir şirket kurma fikrine olumlu yanıt verdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle kıdemli girişimcilik söz konusu olduğunda Türkiye ve Portekiz'deki tablo bu kadar net değildir.

Yine de iki ülkenin de genel olarak sosyal girişimcilik açısından yükselen trend çizgileri gösterdiği söylenebilir. Bununla birlikte hükümet düzenlemelerinin ve sivil toplum kuruluşlarının uygun talimat ve yönetim yönergeleri içermediği söylenebilir.

Sosyal inovasyonu teşvik etme amacı ile kurulan Portekiz'in Sosyal İnovasyon Programı (PSI) girişimcilik, sosyal inovasyon, sosyal yatırım piyasasının canlandırılması ve inovasyon ve sosyal girişimcilik sistemindeki aktörlerin eğitim hedeflerine ulaşmayı ilke edinmiştir. 2020 yılında 523 sosyal inovasyon projesine PSI tarafından toplam 73 milyon € bütçe tahsis edilmiştir. Bu projeler, sosyal yatırımın kapasitesini, ortaklık ve sosyal etki başlıklarını geliştirmeye çabalamaktadır.

Türkiye'de TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu), KOSGEB (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Kurumu) veya Kalkınma Ajansları gibi devlet kurumları uygulamalı girişimcilik sağlayarak girişimcileri ve bilim insanlarını teknolojik, bilimsel, ekonomik ve eğitim alanlarında inovasyonu teşvik ederek desteklemeye çalışmaktadır.

İspanya'daki durum da pek farklılık göstermemektedir. Gençler ve kadınlar için kamu yardımı sunulurken 45 yaş üzerinin devlet yardımı alan grupta olmadığı belirtilmiştir. Ancak "girişimcilere yardımcı olacak platformlar" gibi tanıtım stratejileri tanınmaya başlamıştır.

İrlanda, kadın girişimciler engelli girişimciler ve genç girişimciler gibi girişimcilik açısından daha geniş ve daha net bir etki alanı yelpazesi izlemekle beraber kıdemli odaklı bir girişimcilik anlayışını odağına almamıştır.

STK'lar, hükümetin girişimcilik ve sosyal inovasyon olanaklarından çok da farklı olanaklar sunmamaktadır. Türkiye'de Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ve Alternatif Yaşam Derneği (AYDER), İrlanda'da Age Action, İspanya'dansa Bizipoz aktif yaşlanma için kıdemli vatandaşları destekleyen benzer çalışma prensipleri göstermektedir. İspanya'daki Ventures4Silver ve Portekiz'deki Empreender gibi bazı dikkate değer kuruluşlar daha iş odaklı görünmekle beraber pek bir fark yaratmamaktadır. Empreender, kıdemli vatandaşların işgücü piyasasına entegrasyonu konusundaki misyonunu açıkça ortaya koymakta ancak sağlanan bilgilerle tam olarak kapsamı bilinmemektedir.

Portekiz'in dNovo ve İspanya'nın SECOT'u, Silver Economy Company ile birlikte şu anda kıdemli mentörlüğü ön plana çıkarmak için gelecek vaat eden tek kuruluş olarak görülmektedir. dNOVO, işsiz olmaları ve işgücü piyasasına geri dönüşlerini güvence altına almaya çalışmaları koşuluyla yüksek niteliklere ve mesleki uzmanlığa sahip 50 yaş üstü kişilerin istihdam edilebilirliğine özellikle önem vermektedir. SECOT ise, "gençlerin öncülüğünde, yetişkinlerin rehberliğinde" ilkesiyle hareket eden ve gençlerin sosyalleşmesine alan yaratan Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) gibi sosyal sorumluluk eğitimleri vererek toplumsal sorunlara çözüm üreten projeleri hayata geçirerek daha danışmanlık odaklı ilerlediği görülmektedir.

İrlanda'nın şu anda aktif olmayan girişimleri, 50 yaş üstü girişimciler tarafından 1.000'den fazla şirketin kurulmasına yol açan AB destekli Kıdemli İşletmeler veya kendi işini kurmakla ilgilenen 50 yaş üstü bireylere yönelik "Yaratıcılık" programını başlatan İrlanda Akıllı Yaşlanma Borsası'ndan kaynaklanmış dikkate alınması gereken önemli girişimler olarak görünse de ne yazık ki bu kuruluşlar başlangıçtaki ivmelerini kaybetmiş görünmektedir. Bu girişimler, Sosyal Girişimciler İrlanda, ReThink İrlanda, Yerel Girişim Ofisi ve Kurumsal İrlanda gibi diğer kuruluşlarla benzer şekilde bireyleri desteklemeyi amaçlayan girişimciliğe genel bir odaklanma ile değiştirilmelidir.

Fransa'da Kıdemli Girişimciler Derneği, bir girişimin başlatılmasını teşvik etmek için nesiller arasındaki becerileri birleştirmeyi amaçlamaktadır. Dernek, proje sahibi ile becerilere ve katılma arzusuna sahip kıdemli vatandaşlar arasındaki bağlantıyı teşvik etmektedir. Fondation Entreprendre, daha fazla sayıda insana erişmek için girişimcilik amacını daha geniş bir kapsamda ele almaktadır. Gençlerin girişimcilik bilincini yükseltme ve savunmasız bireylerin katılımına olanak tanımakta, kadınların girişimcilik başarısını teşvik etmekte ve girişimcilere profesyonel yaşamlarının her aşamasında (yaratma, geliştirme, devralma ve toparlanma) eşlik etmektedir. Ayrıca Second Sufle, 2010 yılında kurulmuş ve girişimci topluluğu, yatırımcılar ve finans kurumları veya işverenlerle birlikte girişimciye yolculuğunda eşlik ederek girişimci başarısızlık ihtimalini azaltma amacını güden bir dernektir.

IAPMEI (KOBİ Destek ve Inovasyon Enstitüsü), IFDEP (Portekiz Girişimciliğin Teşvik ve Gelişimini Destekleme Enstitüsü) ve İş Birliği Programı tarafından yayınlanan materyaller girişimcilik becerilerini ve iş geliştirmeye (planlama, finanse etme, network sağlama) yöneliktir. Bu rehberler, geleceğin girişimcilerini desteklemek ve teşvik etmek için temel bilgiler sağlamayı amaçlamaktadır. İspanya'da 50 yaşın üzerindeki için çevrimiçi bir eğitim kursu sağlayıcısı olan Generación Savia, vizyon, etki ve birlik anlayışı ile analitik bir yaklaşıma sahiptir. IAPMEI'nin değerlendirmesi, 5 ve 10 yıl işletme olmak üzere iki seçenekle faaliyet süresi için değerlendirme yöntemi öneren çevrimiçi bir araç ile gerçekleştirilir. Bu değerlendirme aracı, yeni yatırımların karlılığının değerlendirilmesi ve analizi ile birlikte bir iş fikrinin yapılandırılmasını kolaylaştırmaktadır. İspanya'da değerlendirmeler işbirliğine dayalı bir şekilde (mentör-çırak) ve katılmak istedikleri alandaki uzmanlarla birlikte yapılmaktadır. Türkiye veya İrlanda tarafından öne sürülen belirli bir değerlendirme süreci veya izleme sistemi bulunmamaktadır.

Fransa'da mentörlük açısından “What’s up Camille?” kuluçka merkezi, Paris'teki Kiki Derneği (1901 Fransız yasalarına göre kâr amacı gütmeyen bir kuruluş) tarafından sunulan ve iş arayan ve uygun profesyonel bir durum bulmaya motive olan 50 yaşın üzerindeki kişileri desteklemeyi amaçlayan bir hizmettir. Fransa'da bu alanda sabit bir müfredat bulunmadığı için sosyal inovasyon ve kıdemli girişimcilik yetişkin eğitime resmi olarak dahil edilmemiştir. Ancak, yetişkinler için pek çok alanda eğitimler organize eden bir kurum olan The GRETAS diplomalı eğitimler vermektedir.

2010-2013 yılları arasında 50 yaş ve üstü girişimciler tarafından 1.000'den fazla şirketin kurulduğunu gören İrlanda'da daha önce bahsedilen Kıdemli İşletme veya Ingenuity gibi, birincil konuları olarak yaşlılara odaklanan 55 yaş üstü bireylere ağ oluşturma, atölye çalışmaları ve mentörlük dahil olmak üzere bir dizi avantaj sunan iyi uygulamalar azalmış ya da çalışmayı durdurmuştur.

Türkiye, Portekiz ve İspanya her zaman sosyal girişimciliğin yaygınlaştırılması için çalışan ve ağları sayesinde hızlandırıcı programlar ve mentörlük sağlayan daha genel amaçlı programlar sunmuştur. Örnek olarak Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) ve Sosyal Girişimci Genç Liderler Akademisi (SOGLA) gösterilebilir. Portekiz'deyse interneti hiç kullanmamış 45 yaş üstü yetişkinleri güçlendiren bir kuruluş olan EURODIGITAL yüksek öğrenim derecesine sahip işsizlere yönelik dijital beceri geliştirme ve yeniden beceri kazandırma programları sağlayan bir girişim olan Code 2030 ve İspanya'da SAVIA Generation örnek olarak gösterilebilir.

Mentörlük, kıdemli girişimcilik ve sosyal inovasyonla ilgili sertifikalar Türkiye, İspanya, Portekiz, Fransa ve İrlanda'nın hiçbirinde uygulanabilir görünmemektedir. Toplum temelli girişimlerin ve kâr amacı gütmeyen kuruluşların çoğunun gayri resmi bir şekilde çalıştığı ve bu nedenle sertifika programları sağlamadığı görülmektedir.

Özetlemek gerekirse, kuruluşlar ve girişim profilleri, genellikle kıdemli mentörlükle ilgili sosyal girişimcilik ve inovasyonun araştırmamızda yer alan ülkelerde zorlu fakat bir o kadar da olanaklar tanıyan bir konu olarak geliştirilme aşamasında olduğunu göstermektedir. Programların kıdemli vatandaşlar için özel olarak tasarlanmaktan ziyade, onların özgürce katılabilecekleri ve daha genel amaca yönelik bir yol izledikleri görülmektedir. Bulgular, proje süresince de görüldüğü üzere 50 yaş üstü bireyler için geçerli ve etkili sertifikasyona ve net bir yönetim modeline sahip, özel olarak tanımlanmış, ulusal ve uluslararası girişimci ekosistemlere zorunlu bir ihtiyaç olduğunu önermektedir. Kıdemli bireylerin yeniden entegrasyonu onlar için daha aktif ve sağlıklı bir yaşlanma sürecine katkıda bulunacaktır. Bu amaçla üniversiteler ve iş adamları dernekleri ile iş birliği içinde üst düzey girişimcilik kapasite geliştirme çalıştaylarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

3. KIDEMLİ GİRİŞİMCİLERİN SOSYAL İNOVASYONDA DESTEKLENMESİ İÇİN KIDEMLİ MENTÖRLERİN EĞİTİLMESİ

Metodoloji, hem proje ürünlerinin pilot uygulamasını yapmak hem de sosyal inovasyonu desteklemek için kıdemli mentörleri ve mentileri eğitmek için tasarlandı. Bu etkinliğin amacı Fransa, Portekiz, İspanya ve Türkiye'deki pilot uygulama sürecini değerlendirmek için metodoloji ve araçlar tasarlamaktır. Bu metodoloji ve araçlar, gerçekleştirilen karşılaştırmalı analizin bulgularına dayandırılmıştır. Bu etkinlikte, ortak kurumlar test sürecini önerilen metodolojiyle uygulamış, izlemiş ve değerlendirmiştir. Değerlendirme, nicel ve nitel metotları içermektedir. Sürece kıdemli mentörler dahil edilerek SILVER UP Platformundaki (<http://silverup-project.eu/index.php/tr/platformu/>), kaynakları kullanmaları ve B-Öğrenme Kurslarına katılmaları istenmiştir.

Portekiz'deki Uygulama

SILVER UP B-Öğrenme içeriklerinin test edilmesi için ortaklardan Mindshift, Incubcenter adında kıdemli bir girişimci tarafından kurulan ve 2018'den beri bünyesinde yeni şirket kurulmasını ve KOBİ'lerde sürdürülebilirliğin teşvik edilmesini amaçlayan bir Girişimci Destek Ofisi bulduran bir kuluçka merkezi ile iş birliği yapmıştır.

Mindshift ve Incubcenter, 25 kıdemli girişimciden sorumlu beş kıdemli mentörü sürece dahil ederek hedeflenen test sayısına ulaşabilecekleri bir strateji geliştirmiştir.

Test süreci aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

- Kıdemli girişimcilere yönelik bir çevrim içi eğitim oturumu gerçekleştirilmesi

- SILVER UP B-Öğrenme (bireysel öğrenme) çevrimiçi içeriğinin araştırılması ve nihai yararlanıcılarla (kıdemli girişimciler) pragmatik kaynakların denenmesi
- Çevrim içi bir bilgilendirme oturumunun gerçekleştirilmesi

Çevrimiçi eğitim oturumunda Mindshift, kıdemli mentörler arasında SILVER UP B-Öğrenme platformunu ve kaynaklarını kullanmak için katılımcıları kapasite geliştirmeye yönlendirdi. Bu, daha sonra katılımcılarla da paylaşılan bir PowerPoint sunumu desteğiyle yapıldı.

SILVER UP B-öğrenmenin keşif ve deneme döneminde, kıdemli mentörler pilot uygulama, kaynakları değerlendirme ve nihai yararlanıcıların geri bildirimlerini toplama fırsatı buldu.

Son olarak, bilgilendirme oturumunda kıdemli mentörler deneyimlerini birbirleriyle paylaşarak kaynakların ve platformun daha da geliştirilmesi için aşağıdaki rapor bölümünde sunulabilecek bazı önemli önerilerde bulundular.

Incubcenter'ın Girişimci Destek Ofisi, sosyal ve kıdemli girişimcilğe daha fazla odaklanması ve de orada geliştirilen çalışmaya önemli bir katma değer sağladığı için pilot çalışmanın uygulanmasından faydalanacaktır. Ayrıca pilot uygulamaya katılan kıdemli mentörler, bilgi ve becerilerinin arttığını ve kıdemli girişimcilere yönelik davranışlarının değiştiğini hissettiler.

İspanya'daki Uygulama

SILVER UP B-öğrenme pilot uygulamasını gerçekleştirmek için Salamanca Üniversitesi (Valladolid Üniversitesi işbirliğiyle) ve Infodef kurumu; 1995 yılında hizmete başlayan, bağımsız ve kar amacı gütmeyen bir dernek olan SECOT-Salamanca ile işbirliği yaptı. Bu derneğin gönüllüleri aktif iş hayatından çekilmiş veya halen aktif olarak çalışan, fedakar bir şekilde iş veya akademik yönetimdeki deneyimlerini ve bilgilerini ihtiyacı olanlara sunmak isteyen kıdemli profesyonellerdir. Temel görevi ise, emeklilerin ve diğer gönüllülerin işletmecilik ve yönetim konularındaki deneyimlerini ve bilgilerini sunmalarını sağlamak ve iş ortamlarının geliştirilip sürdürülmesini teşvik etmektir.

Salamanca Üniversitesi ve Infodef, Secot-Salamanca ile birlikte, gerekli pilot uygulamanın amaçlarına ulaşmak için 21 kıdemli mentiyi kaydettirmekten sorumlu olmak üzere 5 kıdemli mentörü dahil ettiği bir strateji belirledi.

Pilot uygulama şu şekilde organize edildi:

- Kıdemli mentörlere yönelik eğitim uygulaması yapıldı.

- SILVER UP E-Öğrenme Platformu çevrimiçi içeriği (kendi kendine öğrenme) keşfedildi ve nihai yararlanıcılarla (kıdemli girişimciler) birlikte faydalı kaynaklar denendi.
- Son oturum gerçekleştirildi.
- İlk eğitim oturumunda Salamanca Üniversitesi mevcut kaynakların yanı sıra platformu bağımsız bir şekilde kullanabilmeleri için beş mentörün eğitimini gerçekleştirdi. Bunu yaparken bir PowerPoint sunumu ile birlikte platformdaki mevcut örnekler doğrudan kullanıldı.
- Bu eğitim oturumu hem çevrimiçi hem de yüz yüze gerçekleştirildi.

SILVER UP E-Öğrenme uygulamasının deneme süresi boyunca, kıdemli mentörler, çevrimiçi içerik faaliyetleri yürütme ve faydalı kaynakları keşfetme fırsatı buldular. İkinci oturumda kıdemli mentörler deneyimlerini birbirleriyle paylaşırken kaynakların ve platformun daha da geliştirilmesi için aşağıdaki rapor bölümünde sunulabilecek bazı önemli önerilerde bulundular.

Secot-Salamanca mentörleri, bu pilot etkinliğe katılımın hem mentör ve gönüllülerin eğitimi hem de derneğin yararlanıcıları için faydalı olduğunu belirtti. Kıdemli sosyal girişimcilik, dijital kaynakların kullanımı ve sosyal iş planlarının hazırlanmasına bağlı olarak mentörlük becerilerini geliştiren bir yöntem olarak görülmeye başlandı.

Fransa'daki Uygulama

SILVER UP E-Öğrenme pilot uygulamasını gerçekleştirmek üzere SilverSAP kurumu, mentörlük ve danışmanlık konusunda uzmanlaşmış farklı organizasyonları şu şekilde organize etmiştir:

- ERGOFHO – Paris - İş danışmanlığı ve denetimi için ergonomi firması
- EFFILA - Yönetim Koçluğu ve Eğitim Firması
- ALTERNATIVES ERGONOMIE - Mesleki riskleri önlemek üzere çalışan eğitim firması ve danışmanlık ofisi
- ACTIM CONSEIL - İşletme organizasyonu, dijital dönüşüm, yeniliklere destek, çalışanlara destek, sosyal diyalog, iş yeri sağlığı ve güvenliği gibi birçok alanda tavsiye ve eğitim sağlayan, yönetici koçluğu ve ekip desteği veren kuruluş
- CLERMONT AUVERGNE ÜNİVERSİTESİ

SilverSap'in Guadeloupe ve Korsika'daki şubeleri de pilot uygulamaya alındı ve Silversap'da çalışan koçlar gerekli pilot uygulama sayılarına ulaşmak için 25 kıdemli girişimciyi kaydetmekten sorumlu tutuldu.

Pilot uygulama şu şekilde organize edildi:

- Projeyi, sonuçlarını ve pilot aşamanın amacını sunmak ve aynı zamanda kurum dışındaki kullanıcılardan katılım ve geri bildirim sağlamak için mentörlerin her biri ile çevrim içi ikili oturumlar gerçekleştirildi.
- Tüm mentörler, tüm E-Öğrenme içeriğinin ve faydalı kaynakların değerlendirilmesinden sorumlu olmakla birlikte her bir mentörden daha değerli ve derinlemesine geri bildirim alabilmek için 4 Modülden birine odaklanması istendi.
- SILVER UP E-Öğrenme platformunun çevrimiçi içeriğinin incelemesi yapıldı (kendi kendine öğrenme). İkili oturumlardan sonra her kullanıcıya içerikleri uzaktan değerlendirebilmeleri ve çevrimiçi değerlendirme anketleri aracılığıyla geri bildirimlerini paylaşabilmeleri için 3 hafta verildi.
- SilverSap personeli tarafından Korsika ve Guadeloupe'de toplam 25 kıdemli girişimci ile gerçekleştirilen bu uygulamada nihai yararlanıcılarla (kıdemli girişimciler) faydalı kaynakların denemesi yapıldı. Son olarak personel, nihai yararlanıcıların geri bildirimlerini topladı.

Türkiye'deki Uygulama

SILVER UP E-Öğrenme Platformu pilot uygulamasını gerçekleştirmek için İstanbul Valiliği, girişimciler için çalışan pek çok farklı kuruluşla temasa geçti. İstanbul Valiliği, gerekli pilot uygulama sayılarına ulaşmak için 25 kıdemli girişimciyi kaydetmek üzere 5 kıdemli mentöre sorumluluk verdiği bir strateji geliştirdikten sonra pilot uygulama aşamasına geçildi.

Pilot uygulama şu şekilde organize edildi:

- Projeyi, sonuçları ve pilot aşamanın amacını sunmak ve aynı zamanda kurum dışındaki kullanıcılardan katılım ve geri bildirim sağlamak için ilgili danışmanlarla çevrimiçi ikili oturumlar gerçekleştirildi.
- SILVER UP E-Öğrenme Platformu çevrimiçi içeriği (kendi kendine öğrenme) incelenerek nihai yararlanıcılarla (kıdemli girişimciler) faydalı kaynakların denemesi yapıldı.
- Değerlendirme için son oturum yapıldı.

4. ÖĞRENİLEN DERSLER VE BAŞARILAR

Uygulamanın ardından ortak kurumlar, çevrimiçi anketler aracılığıyla mentörlerden geri bildirimleri topladı. Mentörlerden pilot uygulama yaptıkları ünitenin kalitesini en düşük 1, en yüksek 5 olacak şekilde değerlendirmeleri istendi. Kaliteyi değerlendirmeleri için ayrıca açık uçlu soruların bulunduğu anketler de uygulandı.

SILVER UP E-Öğrenme Çevrimiçi İçeriklerinin Faydalı Kaynakları bu ölçekte büyük çoğunlukla 4 ve 5 üzerinden değerlendirilmiştir.

Açık uçlu sorulara verilen cevaplar aşağıdaki şekildedir:

İçerik oldukça iyi hazırlanmış, nitelikli, hedef kitleye uygun, ilgi çekici, derinlemesine bir öğrenme kaynağı sağlamaktadır. Kıdemli girişimciler ve mentörler için faydalı araçlar sunmaktadır. Kıdemlilere, geleceğin girişimcilerine yeni bakış açıları sunarak sunulan araçlar ve ilgili kişilere girişimcilik desteği sağlarken, sosyal konularda da bir dizi yönlendirme sağlamaktadır.

Etkinlikler dinamik, uygun, eşit bir şekilde dağılımı sağlanmış, tatmin edici ve de eğitim içeriğini tamamlayıcı niteliktedir.

Platform iyi yapılandırılmış ve kullanımı kolaydır. İlgi çekici ve kolay bir kullanım sağlayan kullanıcı dostu ve öğrenmeyi verimli hale getiren yapıdadır.

Mentörler, mentilerin e-ticaret ve sosyal ağları nasıl kolayca kullanabileceği gibi yeni beceriler öğrendiklerini, bilgilerini artırdıklarını, içeriği beğendiklerini ve daha fazlasını öğrenmek için istekli olduklarını, girişimcilik becerilerini değerlendirme ve geliştirmelerine yardımcı olacak yatay becerilerin arttığını bildirmişlerdir.

Uygulamalı etkinlikler, çevrimiçi içeriğin teorik kısmını zenginleştiren yüksek kaliteli bir araç kitidir. Etkinlikler konuyla ilgili, iyi yapılandırılmış, yararlı, araştırmayı, düşünmeyi sağlayan ve kullanımı oldukça kolay, ilgi çekici ve uygulanabilir. Becerilerin geliştirilmesine yardımcı olan, mentörlere oturumları yönetme konusunda rehberlik eden, girişimciliği destekleyen, öğrenilen içerikleri gerçek hayata entegre edip uygulayabilen, daha iyi ilerlemek için düşünceleri karşılaştırmaya, fikir alışverişi yapmaya ve yapılandırmaya imkan sağlayan ve kişinin güvenebileceği ve bilgisini artırdığı zengin bir kütüphane sağlamaktadır.

Mentörler, kıdemli girişimcilerden pilot uygulama hakkında geri bildirim toplamışlardır. Kıdemli girişimciler etkinlikleri beğendiklerini, öğrenmeye açık olduklarını, faydalı kaynakların kıdemli girişimciler için yeterli olduğunu, faaliyetlerin zengin içerikli, etkileşimli, anlaşılması kolay, iyi çerçevelendirilmiş, ilgi çekici ve hedefe yönelik, kapsamlı, girişimcilik becerilerini destekleyecek şekilde olduğunu ifade etmişlerdir.

Mentörler, aşağıdaki faydalı kaynakların daha yararlı olduğuna dikkat çekmiştir:

2. Boyut Mesleki Gelişim & Sürekli Öğrenme (Etkinlik 1. Girişimci olmak için gerekenlere sahip miyim?)

3. Boyut Çıktı & Eylem Odaklılık (Etkinlik 1. 50 Yaş Üzeri Girişimcilik: Hala Mümkün & Etkinlik 3. Sosyal İşletme Modeli Planım)

4. Boyut Dijital Araçlar & Kaynaklar (Etkinlik 1. E-Mentörlük İçin Dijital Araç Kullanımı & Etkinlik 3. Kullanılan E-Pazarlama Stratejileri)

5. PROJE SONUÇLARININ KULLANIMI VE YAYGINLAŞTIRILMASI İÇİN REHBER

SILVER Up Projesinin 3 sonucu bulunmaktadır. Bunlar:

- 1) Sosyal İnovasyonu Desteklemek için Kıdemli Girişimcilere Yönelik Mentörlük Becerileri Yetkinlik Çerçevesi
- 2) SILVER UP Çevrimiçi Açık Öğrenme Materyalleri Platformu
- 3) Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemek Üzere Mentörlük Programlarının Uygulanması İçin Metodolojik Çerçeve

1. Ürün: Sosyal İnovasyonu Desteklemek için Kıdemli Girişimcilere Yönelik Mentörlük Becerileri Yetkinlikler Çerçevesi

Tanım:

Bu proje sonucu, kıdemli mentörlerin profilini yükseltmek amacıyla kıdemli girişimcilerde sosyal inovasyonu desteklemek için mentörlük becerileri yetkinlik çerçevesi olarak geliştirilmiştir. Bu belge şunları içermektedir:

- Önemli kavramlar listesi
- Ortaklık tarafından gerçekleştirilen ülke analizlerine dayanan teorik arka plan
- Eğitim profili ve öğrenme üniteleri
- Yetkinlik şeması
- Öğrenme çıktıları
- Referans listesi

Bu yetkinlik çerçevesi, SILVER UP proje ortakları arasında bulunan ülkelerin ulusal özellikleri temel alınarak Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi belirleyicilerine uygun olarak geliştirilmiştir. SILVER UP Yetkinlik Çerçevesi, mentörlük ve girişimcilikteki ortak yetkinlikleri yansıtacak şekilde dört boyutta yapılandırılmıştır:

- 1. Boyut: Kişisel Farkındalık
- 2. Boyut: Kişisel Gelişim & Sürekli Öğrenme
- 3. Boyut: Sonuç & Eylem Odaklılık
- 4. Boyut: Dijital Araçlar & Kaynaklar

Bu dört boyut 2 aşamada yapılandırılmıştır.

- Projenin temel konuları, kavramsal ve teorik bilgilerin geliştirilmesine yönelik olup birinci seviyede (temel) gruplandırılan öğrenme üniteleri uygulamaları şu konuları içermektedir:
  - Mentörlük
  - Girişimcilik
  - Kıdemli girişimcilik
  - Sosyal inovasyon
  - Sosyal girişimcilik
  - İleri yaşlı kişilere yönelik uygulamalı etkinlikler
  - Dijital kaynaklar
  - Mentörlük uygulamalarını destekleyen araçlar
  - Sosyal girişimcilik uygulamaları
- Projenin temel konularında beceri ve tutumların gelişimini desteklemeye yönelik öğrenme ünitelerinin bir araya getirildiği ikinci seviye (uygulama) uygulamalar şu konuları içermektedir:
  - Mentörlük
  - Girişimcilik
  - Kıdemli girişimcilik
  - Sosyal inovasyon
  - Sosyal girişimcilik
  - İleri yaşlı kişilere yönelik uygulamalı etkinlikler
  - Dijital kaynaklar
  - Mentörlük uygulamalarını destekleyen araçlar
  - Sosyal girişimcilik uygulamaları

Bu çerçevedeki öğrenme saatleri aşağıdaki gibidir:

- Toplam Öğrenme Saati: 200 saat
- Uygulamalı Bölüm : 112 saat
- Kendi Kendine Öğrenme: 72 saat
- Ölçme ve Değerlendirme: 16 saat

SILVER UP Projesinin değerlendirme metodolojisinde öz değerlendirme testleri, kendi kendini test etme alıştırmaları, örnek olay çalışmalarının sunumu, rol yapma yöntemi ve örnek vaka alıştırmaları bulunur. Problem temelli ve proje temelli metodolojiler, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumları uygulayabilecekleri profesyonel ortam sağlamak için çapraz olarak da kullanılabilir.

Transfer Edilebilirlik:

- Bu proje sonucunun beklenen etkisi, doğrudan girişimcilik sektöründe çalışan ve girişimcilik konusunda eğitim veren kuruluşlar üzerinde olmuştur. Bu alanda sorumlu

kuruluşlardan, insan kaynaklarını ve sonuçlarını iyileştirmek amacıyla, personel güçlendirme, yeni beceriler öğrenme ve öğretme, sosyal inovasyonu destekleme gibi girişimlerde bulunarak eğitim programlarını daha esnek hale getirmeleri beklenmektedir. Bu referans çerçevesinin girişimcilik eğitimleri ve sosyal inovasyonun desteklenmesi için bir temel oluşturması beklenmektedir. Ayrıca, bu çerçeve sonucunda elde edilen sonuçlar aracılığıyla üst düzey girişimcilik programlarının sosyal ve ekonomik faydalarının yanı sıra mentörlüğün gerçek hedeflerini anlayabilen yerel halkı ve kurumları da dahil etmek istenmektedir. Bu çerçeve, bir organizasyonel ihtiyaç analizi ile karşılaştırılıp sonuçlara ve beklentilere göre uyarlanabilir. Ayrıca bu çerçevenin Avrupa Birliği düzeyinde Avrupa yeterlilik tanıma aracı olarak da kullanılabilmesi beklenmektedir.

- SILVER UP Yetkinlik Çerçevesi, sosyal inovasyon alanında üst düzey girişimciler veya 50 yaş üstü yetişkinler için yeni bir yetkinlik profili tanımlayan ve öğrenen merkezli tasarımıyla yetişkin eğitimi sektörüne geniş bir bakış açısı sağlar. Bu çerçeve, politika yapıcılara ve paydaşlara geç istihdam ve/veya serbest mesleğe geçişle karşı karşıya kalan yetişkin öğrencileri yönlendirmek amacıyla ihtiyaç duyulan girişimcilik becerilerinin gösterildiği bir yol haritası sağlar. Bu anlamda hazırlanan bu çerçeve, yalnızca sosyal sektör ve ileri yaşa hitap eden ekonomi sektörü tarafından sağlanan fırsatlara değil, aynı zamanda teknolojik ilerleme, küreselleşme ve yaşlı nüfusun bir sonucu olarak ortaya çıkan ve gelişmekte olan işgücü piyasasındaki beceri talebine yanıt vermeye odaklanan yeni beceri kazandırma programları oluşturmak için de kullanılabilir.
- Yetişkin eğitimciler, özellikle de ileri yaşlı kişilerin dijital hayata katılımını ve aktif yaşlanmayı destekleyenler bu özel hedef grupla aktif eğitim ve öğretim metodolojilerini desteklemek için bu yeterlilikler çerçevesini kullanabilir. Çünkü içerdiği dört boyut, hayat boyu öğrenme için temel adımları kapsayan bütünsel bir formatta yapılandırılmıştır. Örneğin öz farkındalık, kişisel gelişim ve sürekli öğrenme, sonuç ve eylem odaklılık, dijital kaynaklar ve araçlar.
- Yetişkin eğitimciler, özellikle yetişkinlerin dijital katılımını ve aktif yaş almayı destekleyenler bu özel grupla aktif öğretime dayalı metodolojileri kolaylaştırmak amacıyla yeterlilikler çerçevesini kullanabilirler. Çünkü bu dört boyut, hayat boyu öğrenme için temel adımları kapsayan bütünsel şekilde yapılandırılmıştır. Bunlar:
  - Kişisel farkındalık
  - Kişisel gelişim ve sürekli öğrenme
  - Sonuç ve eylem odaklılık
  - Dijital kaynaklar ve araçlar

SILVER UP Yetkinlik Çerçevesi aşağıda yer alan ECVET ilkelerine göre tanımlanmıştır:

- 1) Öğrenme çıktılarına yönelik üniteler
- 2) Bilgi, beceri ve tutumlar dahilinde açıklanan öğrenme çıktıları
- 3) İlgili ECVET puanlarının derlenmesiyle oluşturulan öğretme ve öğrenme saatleri.

Bu sayede mesleki alandan gelen eğitimciler farklı meslek alanlarına uyarlayabilecekleri bir çerçeve edinmiş olacaktırlar. Belirtilen tüm yetkinlik alanları keşirmekle birlikte yumuşak becerileri, öğrenme becerilerini, yaşam becerilerini ve digital becerileri kapsamaktadır.

SILVER UP Yetkinlikler Çerçevesi mentörlük ve girişimcilikte ortak yetkinlik kategorilerini yansıtan dört boyut dahilinde yapılandırılmıştır. Yetkinlik çerçevesinde ele alınan dört boyut, Girişimcilik Eğitiminin kişisel gelişim becerileri, sosyal içerme ve istihdam edilebilirlik becerileri gibi ilgili temel yetkinlik alanlarını kapsamaktadır. Bu anlamda farklı sistem ve seviyelerden gelen okul öğretmenleri, aşağıdaki tanımlayıcılardaki belirli öğrenme çıktıları kapsadığı için okul müfredatına yerleştirebilirler:

SILVER UP Yetkinlikler Çerçevesi mentörlük ve girişimcilikte ortak yetkinlik kategorilerini yansıtan dört boyuttan oluşmaktadır. Yetkinlikler çerçevesinde ele alınan dört boyut, Girişimcilik Eğitiminin kişisel gelişim becerileri, sosyal içerme ve istihdam edilebilirlik becerileri gibi ilgili temel yetkinlik alanlarını kapsamaktadır. Bu anlamda farklı sistem ve seviyelerden gelen okul öğretmenleri, aşağıda içerikleri belirli öğrenme çıktıları kapsadığı için okul müfredatına yerleştirebilirler:

- Bilgi: Fırsatların nasıl değerlendirileceğini bilmek girişimcilerin rolünü ve konumunu anlamak ve girişimcilerin kariyer seçeneklerinin farkındalığı
- Beceri: Yönetim, planlama, finansal okuryazarlık, problem çözme, yaratıcılık vb.
- Tutum: İnişiyatif duygusu ve girişimci zihniyet

2. Ürün: SILVER UP Çevrimiçi Öğrenme Materyalleri Platformu

Tanım:

Bu ürün, Açık Eğitim Kaynağı olarak tasarlanan kıdemli girişimciler için sosyal yeniliği desteklemek amacıyla kıdemli mentörleri eğitmek üzere Çevrimiçi Açık Öğrenme Materyalleri Platformu olarak tasarlanmıştır. Platform, aşağıdaki gibi etkileşimli hizmetlerin sağlanmasını kolaylaştırmaktadır:

- Yenilikçi araçlara ve kaynaklara erişim
- Çevrimiçi BİT tabanlı eğitim sunumu
- Proje süresi boyunca ve sonrasında proje çıktıları yaymak, kullanmak ve geliştirmek için üst düzey mentörler için ağ oluşturma merkezi

SILVER UP Çevrimiçi Öğrenme Materyalleri Platformu şunları içermektedir:

- a) E-Rehber: Üst düzey girişimciler için sosyal inovasyonu desteklemek üzere mentörlük becerilerinde yenilikçi projeler, politika belgeleri, metodolojik yaklaşımlar, kaynaklar ve araçlardan oluşan kapsamlı bir koleksiyondur.
- b) Kavramsal ve Didaktik Çerçeve: Kıdemli girişimciler için sosyal inovasyonu desteklemek üzere kıdemli mentörler yetiştirmek için öncelikli teorik temeller ve ilgili pedagojik yaklaşımlardır.
- c) Karma Öğrenme (B-öğrenme) Kursu: Kıdemli girişimcilere yönelik sosyal inovasyonu desteklemek için çalışan kıdemli mentörlere yöneliktir. Uygulamalı etkinliklerle birlikte çevrimiçi materyalleri içermektedir. B-öğrenme kursu, farklı konularda ve düzeylerde oluşturulan çevrimiçi içeriklerden (uzaktan eğitim yoluyla izlenebilecek) ve uygulamalı etkinliklerden (yüz yüze etkinliklerde uygulanabilecek) oluşmaktadır. B-öğrenme kursu, belli bir akışı takip eder ve etkinlikleri uygulamak için belli bir süre verir. Bu durum sonuçların takibini ve değerlendirilmesini de kolaylaştırır.

SILVER UP Çevrimiçi Öğrenme Materyalleri Platformu, E-Rehber ve kıdemli girişimciler için sosyal inovasyonu desteklemek amacıyla kıdemli mentörlere eğitim verilmesine odaklanan yeni bir BİT tabanlı eğitim aracının oluşturulması gibi çeşitli inovasyon unsurlarını içermektedir.

Transfer Edilebilirlik:

Bu ürünün ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyinde aktarılabilirlik potansiyeli aşağıdaki gibidir:

- E-Rehber, kıdemli girişimcileri desteklemek için dijital çözümlerin kullanımı konusunda üst düzey mentörler için zenginleştirilmiş bir dijital arşiv sağlamaktadır.
- Kavramsal ve didaktik çerçeve
- Karma öğrenme kursu ve uygulamalı etkinlikler, yetişkin eğitimcilere sosyal inovasyon metodolojilerinde mentörlük yapma konusunda yardımcı olmaktadır. Bunlar akran öğrenimini, sanal hareketliliği ve üst düzey mentörlerin yeni çevre edinmesini teşvik etmektedir.

Bu ürün, SILVER UP metodolojisine dayanan üst düzey girişimciler için yeni ürün ve hizmetler geliştirme konusunda eğitim kurumlarına ilham olmaktadır.

- Tüm ortaklar SILVER UP Çevrimiçi Öğrenme Materyalleri Platformu ile tespit edilecek ve ulaşılabilecek ilgili paydaşları ve ağları tanımlamaktadır.

- Ortakların tümü, SILVER UP proje kaynaklarını bildirmek ve kullanımlarını teşvik etmek için ilgili paydaşlarla doğrudan e-posta yoluyla iletişim kurmaktadır.
- Tüm ortaklar, SILVER UP Proje kaynaklarını paylaşmak ve bu kaynakların kullanımını teşvik etmek amacıyla paydaşlarla doğrudan e-posta yoluyla iletişim kurmaktadır.
- Ortaklar, SILVER UP Proje kaynaklarını tanıttıkları, bu kaynakların nasıl kullanılacağını açıkladıkları ve ilgili paydaşların davet edildiği bir webinar düzenleyebilirler.

3. Ürün: Kıdemli Girişimciler İçin Sosyal İnovasyonu Desteklemeye Yönelik Mentörlük Programlarının Uygulanmasına Yönelik Metodolojik Çerçeve

Tanım:

Bu belge siyasilere ve karar vericilere, eğitim ve ekonomi alanında çalışan kurumlara, yetişkin eğitmenlerine, yerel işbirlikçilere, şirketlere ve diğer aracı kurumlara yönelik bir referans belge olarak tasarlanmıştır. Diğer kurumlarda proje ürünlerinin uygulama sürecini kolaylaştırmak amacıyla metodolojik kılavuz ve öneri araçları sağlamaktadır.

Transfer Edilebilirlik:

- Uygulamaya yönelik bu Metodolojik Çerçevenin SILVER UP ürünlerinin transfer edilebilirliğini güçlendirmenin yanı sıra Avrupa'daki kıdemli girişimciler için sosyal inovasyonu desteklemek üzere mentörlük becerilerinin geliştirilmesine odaklanan yeni eğitim programlarını, projeleri ve faaliyetleri yaygınlaştırması beklenmektedir.
- Yetişkin Eğitmenleri arasında karma öğrenme yaklaşımını teşvik etmenin yanı sıra proje sonuçlarının bazı bölümlerine dayanarak üst düzey girişimciler için yeni ürün ve hizmet geliştirmelerini de teşvik etmesi beklenmektedir.
- Kıdemli kişiler için akran etkileşimi ile öğrenme ve aktif öğrenme süreçlerinin uygulanması için bilgi birikimi ve metodoloji sağlamaktadır. Bu metodoloji farklı uygulamalar için de uyarlanıp kullanılabilir.
- Proje sonuçlarını iyileştirmeye yönelik öneriler, aynı hedef grubu veya sektör için diğer projelere de ilham verebilmektedir.

6. PROJE ÇIKTILARININ YAYGINLAŞTIRILMASINA YÖNELİK ÖNERİLER

Aşağıda yer alan öneriler proje çıktılarının yaygınlaştırılmasına yöneliktir:

- SILVER UP Yetkinlikler Çerçevesinin mentörler, girişimciler ve diğer uzmanlar tarafından mentörlük becerilerini değerlendirmek, onaylamak ve dijitalleşme, sosyal inovasyon ve gümüş ekonomi gibi belirli alanlarda bu kişilerin ne derece

beceri kazanmaları gerektiğini değerlendirmek amacıyla SILVER UP'a özel bir yaklaşım olarak kullanılmasını, mentörlüğü kıdemli girişimcilerin dijitalleşme süreç ve araçlarının yer aldığı sosyal inovasyon sisteminde iş kurlmaları konusunda desteklemek amacıyla son derece önemli bir araç olarak sunmaktadır.

- Proje kaynaklarının yaygınlaştırılabileceği girişimcilikle ilgili diğer kurumların konferans ve etkinliklerine katılım
- SILVER UP proje kaynaklarıyla ilgili paydaşları bilgilendirmek amacıyla etkinliklerin ve konferansların planlanması
- SILVER UP proje kaynaklarının nasıl kullanılacağına dair bilgi vermek için web seminerleri veya yüz yüze eğitim etkinlikleri aracılığıyla paydaşların katılımı
- Genel olarak girişimciliğin zorlukları konusunda bölgesel (ulusal) etkinliklerde yer almak. Girişimciliği teşvik eden gençlere, halka ve siyasilere yönelik faaliyetler içeren bir Avrupa markası olarak her yıl düzenlenen Avrupa Girişimci Günü (bu etkinlik, ticarete gelişim yaratma amacıyla girişimciliği teşvik etmek adına kullanılan bir araçtır) etkinliğinde yer alma
- Yaygınlaştırma faaliyetlerine (etkinlikler, kongreler, konferanslar vb.) bölgesel veya ulusal düzeyde ilgili paydaşları dahil etme
- Sosyal medya aracılığıyla yaygınlaştırma yapma
- EPALE ile Avrupa düzeyinde yaygınlaştırma yapma
- SILVER UP Proje kaynaklarını eğitim programlarına dahil edip edemeyecekleri konusunda girişimcileri destekleyen kurumlarla doğrudan iletişime geçme
- Hedef kitleye göre düzenleme ve uyarlamalar önerme. Örneğin, tekrar eğitim alan kıdemli kişilere veya becerilerini geliştirmek isteyen girişimcilerle bir aradayken konunun avantajları ve argümanlarını farklı şekilde sunma.
- Hedef kullanıcı grubunu (kıdemli mentörler) ve hedef yararlanıcıları (kıdemli girişimciler) diğer gruplar dahilinde (örneğin göçmenler, kadınlar vb.) genişletmek amacıyla metodolojiyi uyarlama
- Başta planlama yapmak üzere diğer aktörlere yönelik geliştirilmiş metodolojik sürecin kullanımını teşvik edip konsorsiyum üyelerinin eğitim merkezlerince yürütülen faaliyetlerde eğitimcilerin eğitilmesi
- Tamamlayıcılık ve sinerji fırsatlarını belirleme özelliklerinden yararlanarak inovasyon ve beceri geliştirmeye yönelik diğer projelerde geliştirilen metodolojiyi önerme
- Teknolojik platformlarda ve sosyal kurumlarda teknik eğitim için proje çıktılarını kullanılabilir hale getirme
- Kıdemli girişimcilikle ilgili sosyal etiketleri ve önyargıları azaltmak için özlü sözleri dahil etme
- Faaliyet alanlarını kategorize etmek, mevcut araç ve kaynakları ve karşılaşılabilecek zorlukları belirlemek amacıyla bir kıdemli girişimcilik laboratuvarının oluşturulması

- Faydalı kıdemli girişimcilik örneklerinin yer aldığı bir network oluşturma
- Fırsat ve destek fonu arayışında olan gençler (iş arayanlar) ve kıdemli girişimciler arasında sinerji yaratma
- Proje metodolojisi ve sonuçlarına (Erasmus+ - ulusal veya AB düzeyinde finanse edilen diğer projeler) dayalı inovasyon içerikli projeler oluşturma
- Platformda açık talimatlar sunarak kayıt ve kullanımını kolaylaştırmak
- Proje sitesine ve ortaklarının kurumsal sitelerine platform bağlantısının eklenmesi